

2022-12-29

Flygsäkerhetsprojekt 2022–2023

Uppdraget

Svenska Flygsportförbundet (FSF) med organisationsnumret 802014–7164 önskar ge Svenska Konstflygförbundet (SKFF) med organisationsnumret 802415–8332 i uppdrag att genomföra ett flygsäkerhetsprojekt. Uppdraget skall slutföras till 2022-12-15 då uppdraget skall slutrapporteras till FSF med en handlingsplan, som skickas till gs@flygsport.se. Syftet med flygsäkerhetsprojektet är att belysa tävlingsregler som inte är bra flygsäkerhetsmässigt med fokus på risker för att människor kan skadas. Detsamma gäller att se över idrotten utifrån ett inkluderande perspektiv så att fler paraflygsportare kan delta. Vi använder oss av parasportförbundets begrepp om vad som är en paraflygsportare. En handlingsplan skall tas fram och belysa regler som bör ses över och justeras, vilka är rimliga att nationellt ändra och vilka regler skall drivas internationellt att ändra hos er FAI-kommission. I handlingsplanen önskar vi också förslag på flygsäkerhetshöjande utrustning/teknik som skall rekommenderas/krävas vid tävling som inte krävs idag. Vi önskar också förslag om det finns utrustning/teknik som skall rekommenderas av föreningar som bedriver barn och ungdomsidrott. Det är er fritt fram att använda medlen på bästa vis för att få fram en handlingsplan. Medlen kan alltså användas för att köpa in flygsäkerhetshöjande utrustning/teknik för att testa den m.m. Om inte SKFF kan presentera en handlingsplan 2022-12-15 kan SKFF bli återbetalningsskyldiga. SKFF kommer när överenskommelsen är signerad erhålla 10 000 kr till detta flygsäkerhetsuppdrag.

Aktiviteter under 2022–2023

FAI

Pekka Havbrandt är delegat i FAI CIVA som reglerar allt internationellt tävlande inom konstflyg med både segel och motorflygplan. FAI CIVA har startat ett arbete gällande säkerhet, som kommer att fullföljas under 2023. FAI CIVA skall dels tydliggöra vem som är säkerhetsansvarig under tävlingar och beskriva vad detta säkerhetsansvar innebär. FAI CIVA kommer att antingen utse en centralt placerad flygsäkerhetsman eller en flygsäkerhetskommitté som kommer att samla in information och ta emot rapporter från tävlingar gällande säkerhetsfrågor, men också övervaka regler och all tävlingsverksamhet ur säkerhetssynpunkt. Under årets Plenary Conference diskuterades vissa konflikter med FAI CIVA tävlingsregler och EASA föreskriften SERA 5005. Ändringar i minimihöjder infördes.

FAI CIVA har också diskuterat de händelser som har inneburit risker eller haverier under året. På VM har b.la. en kollision på marken mellan tävlande flygplan inträffat. Detta kommer att medföra ändringar i procedurer och radiokommunikation. FAI CIVA kommer också att förtydliga arrangörernas ansvar för riskanalyser. Idag nöjer sig många arrangörer med att man har ambulans på plats, då har man tagit hand om säkerheten. Pekka kommer att delta i detta arbete och i tillämpliga delar införa FAI CIVAS arbetsresultat i vår svenska verksamhet.

SKFF

SKFF har vid flera möten varav ett fysiskt möte under en helg i Karlstad arbetat med denna fråga.

Tävlingsregler

SKFF kommer att införa följande ändringar i tävlingsreglerna inför 2023.

Erfarenhetstrappa

SKFF formaliserar nu i reglerna att man skall i både Glider och Power Aerobatics följa en erfarenhetstrappa. Våra tävlingsklasser innehåller till en början enkla manövrer som görs på höjder över 1500 ft och som successivt blir mer komplicerade och innehåller b.la. inverterad flygning och kvickrollar.

Nya piloter skall alltid börja i Basic eller Sportsman (bara positiva enkla manövrer, inga okända program och 1500 ft minimihöjd)

2022-12-29

Året efter kan piloten gå upp ett steg och flyga Intermediate med 1200 ft minimihöjd och efter ytterligare ett år gå upp till Advanced med 656 ft (200m) som minimihöjd. Unlimited har ännu inte flugits i Sverige där gäller 328 ft (100m) som minimihöjd.

Denna trappa skall säkerställa att piloter som flyger okända, allt svårare program på allt lägre höjd har den erfarenhet och träning som krävs. Flygningarna görs inför kvalificerade domare. Om en pilot flyttar upp utan att vara mogen kommer domare och funktionärer att prata med piloten och rekommendera ytterligare träning tillsammans med tränare innan fortsatt tävlande i klassen. Huvuddomaren har också rätt att när som helst avbryta en flygning som uppfattas som osäker.

Minimihöjder

SKFF kommer att verka för att Transporstyrelsen accepterar SKFF trappa även om nya regler skulle komma från Transporstyrelsen. SERA 5005 står inte i konflikt med nuvarande verksamhet. Om vi börjar tävla i Unlimited måste SKFF söka en generell dispens. Alternativt måste varje pilot söka lågflygningstillstånd. SKFF kommer även att vid vårens träningsläger prata om säkerhet och rekommenderar att man tillämpat en egen lite högre minimihöjd tills man har kommit i flygtrim.

Uppförandekod

SKFF har haft en uppförandekod som ett separat dokument. Nu arbetas dessa regler in i tävlingsreglerna under 2023.

Risakanalys

SKFF kommer att under 2023 se över reglerna gällande riskanalys. Transporstyrelsen har gett ut MFL OPS 1–2022 Rekommendationer/föreslagen praxis vid utarbetande av riskanalys före avancerad flygning. SKFF kommer att behandla denna skrift och se hur reglerna kan behöva ändras under 2023-

Krisberedskap

SKFF har börjat använda krisberedskapsplaner i samband med tävlingar. Under vårt senaste SM i Brattforsheden hade tävlingsledningen tagit fram en första utgåva. Alf Ingesson Thor var i standby under tävlingen för att bistå tävlingsledningen om en olycka eller annan kris skulle inträffa. SKFF planerar att jobba fram en mer permanent krisrutin under 2023.

Parasportare

För att tävla måste man ha ett flygcertifikat. Det är möjligt att med vissa funktionshinder få ett flygcertifikat. Hittills har vi inte haft några utövare med funktionshinder. Det är fullt möjligt att i dubbelkommando erbjuda parasportare en flygupplevelse. SKFF har diskuterat möjligheten att ha några gemensamma aktiviteter med andra flygsportare. SKFF kommer att utreda om man kan modifiera flygplan så att man kan flyga enbart med händerna.

Användning av medel

Resebidrag till internationellt flygsäkerhetsarbete.

Säkerhetsträning i dubbelkommando med lärare som avrostning på våren. Exempelvis spinträning.

Resebidrag till informationsträffar med flygklubbar gällande säkerhet vid tävlingar.

Prova på flygningar med parasportare för att se hur det kan fungera.

Lars Åke Allerhed
Ordförande SKFF